

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului : Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subelasă 600 Lei Pentru particulari 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor Concurs de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □3,50 Lei.</p>
--	--	---

Cuvântarea

ținută de P. Sf. Sa Episcopul Veniamin cu ocazia desvălirii monumentului generalului Ion Drăgălina, eroul dela Cerna și Jiu, în ziua de 3 Iunie 1943, în Caransebeș.

*Mult stimată familie,
 Iubiților mei fii sufletești.*

Poporul român de pretutindeni serbează astăzi Înălțarea Domnului și cinstirea eroilor, cari și-au jertfit viața în războiul sfânt pentru Cruce și Neam.

În ziua sărbătorii Înălțării Domnului — în care am prăznuit ziua scumpilor Eroi ai Patriei — sufletul lor nemuritor se înalță spre zările veșniciei și de acolo veghează asupra destinului Țării, pentru cari și-au jertfit viața. Mormintele lor se împodobesc cu florile recunoștinței unui neam întreg, care-și zidește temelia existenței sale pe osemintele lor scumpe.

Ne-am rugat astăzi în sf. biserică și la cimitir pentru odihna sufletului iubiților eroi ai Patriei, făcând legământ înaintea lui Dumnezeu și a Țării, de a ne face vrednici de marea lor jertfă prin muncă și viață cinstită, prin împlinirea datoriei față de Neam și Țară, pentru asigurarea viitorului pe care îl merită în urma marilor jertfe aduse.

Din sângele eroilor vărsat cu îmbelșugare crește Patria de mâine biruitoare și neperitoare. Temelia Țării e zidită pe mormintele eroilor, cari sunt tot atâtea altare, la cari trebuie să mergem, să ne prosternem și să ascultăm porunca de dincolo de mormânt, și luând duh în duhul lor, să luptăm și noi pentru realizarea idealului pentru care s'au jertfit ei, pentru dreptatea ce ni-s'a răpit și pe care trebuie să o așezăm în lume, bazată pe dragostea creștină.

Eroii noștri s'au putut ridica la înălțimea jertfei lor în urma tăriei credinței în Dumnezeu,

de care și-au ancorat nădejdea și toată voința, de a-și face datoria până la capăt. Toți ostașii noștri, dela general până la soldat, au fost cu frica lui Dumnezeu, cu alipire față de credința străbună, din care au răsărit toate virtuțile: dela iubirea de neam până la sacrificarea vieții pentru binele și salvarea Patriei, credința care le-a ridicat potențialul de jertfă. Bindecuvântată să fie jertfa lor și în veci preamărită!

Iată de ce Biserica noastră se roagă pentru ei, le bindecuvințează memoria și aduce fapta lor ca pildă de urmat generațiilor viitoare. Biserica a făcut din cultul lor nu numai o sărbătoare a cinstirii lor, ci și o școală de înălțare a sufletului către idealul pentru care au luptat și murit.

O națiune nu trăește decât prin oamenii mari, prin eroi. „Cine a căzut pentru Patrie, acela își clădește monument etern în inimile fiilor Neamului său“ (Körner).

În lumina acestor considerațiuni, Biserica noastră ortodoxă, mama cea bună, care a crescut în frica de Dumnezeu și în iubirea de Patrie pe fiii neamului și a dat Țării pe cei mai buni fii ai ei, se bucură astăzi prin smerenia mea, că a putut sfinți monumentul înălțat în centrul vechei episcopii istorice și a graniței vrednicului fiu al ei, al Generalului **Ioan Drăgălina**, eroul dela Cerna și Jiu.

În perspectiva celor 27 ani dela moartea lui eroică, fapta lui se ridică și mai simbolică în istoria Neamului. În aceste vremuri de epopee istorică, fapta lui a servit ca pildă și îndemn pentru luptătorii în războiul de reînțregire și a dus la sacrificiul eroic al celor 25 de generali, cari înfrățiți cu soldații lor, ca și marele lor înaintaș, n'au precupețit suprema jertfă pentru mântuirea Patriei.

Iubiții mei,

Născut în orașul nostru, din o familie de ofițeri grăniceri de origine din Borlova, Gen.

Ioan Drăgălina a moștenit dela părinți alese calități de adevărat ostaș. Rădăcina sufletului său mare își trăgea seva puterii sale din pământul românesc și grăniceresc și de aceea de tânăr credea cu fanatism în împlinirea visului întregirii Țării sale și a trăit cu crezul acestei pliniri și pentru realizarea lui a luptat și murit ca un erou. El era convins, că numai o credință și un ideal dă un înțeles mai înalt existenței și vieții noastre trecătoare. De aceea toată viața a luptat pentru realizarea idealului, în care credea cu toată ființa lui.

Ca tânăr sublocotenent, văzând că nu-și poate manifesta liber sentimentele românești, demisionează din armata austro-ungară și intră în armata română, unde, în urma calităților sale excepționale, apreciat de superiorii lui, urcă din grad în grad — și-l vedem general la comanda unei brigăzi, la divizie și armată, și devine unul din cei mai de elită ofițeri ai Țării.

I-se încredințează comanda armatei I dela Craiova în cele mai critice faze ale războiului de întregire al Țării.

Fiind un caracter de soldat întreg și de român iubitor de neam și Țară, nu a nutrit alt gând, decât să-și poată elibera Banatul său drag și pe frații săi de sub stăpânirea străină. Și i-a fost hărăzit lui ca în fruntea armatei I să dărâme granițele milenare și zdrobind armata dușmană să intre în Banat și să înscrie faptele de vitejie de pe Cerna.

De aici, când situația era mai critică, a trecut pe frontul dela Jiu, unde prin vitejia lui fără seamăn a scăpat armata română dela un mare pericol, obținând o învingere strălucită. Și-a jertfit însă viața, mergând tot înainte, rănit de un glonte, care i-a cauzat moartea la 24 Octomvrie 1916. I-s'au făcut funerarii naționale, la cari a asistat însuși Regele Ferdinand I întregitorul, care a îngenunchiat la sicriul său și s'a rugat cu lacrimi pentru sufletul preaiubitului său general, pe care l-a prețuit și iubit atât de mult. A fost petrecut la locul de veci și plâns de întreg neamul, căci și-a dat seama, că a pierdut la etatea de 56 ani, pe unul dintre cei mai buni fii ai lui.

Eroismul lui a intrat în legendă, încât toți vorbeau, că dacă n'ar fi căzut gen. I. Drăgălina, n'ar fi intrat dușmanul în țară. Avea ceva în ținuta lui, care-l făcea iubit și stimat. Sobru și cumpănit, gata la orice jertfă pentru împlinirea datoriei, s'a înfrățit cu soldații săi în bine și în rău, ca un părinte iubitor, mergând tot în frunte, însuflețind astfel cu prezența lui pe camarazii lui la supremul sacrificiu, dela care nu s'a dat la o parte nici el.

Iată cum îl descrie pe gen. Ioan Drăgălina un ofițer care a luptat în 1916 sub comanda lui: „ascundea sub trăsăturile feții o inimă de o rară bunătate.

Exemplul îndrănelii îl dădea el; acolo unde slăbea energia trupelor prezența lui transfigura, smulgea forțelor ostenite o neașteptată impetuoșitate de atac. Impresiona liniștea cu care stătea în mijlocul pericolelor, impresiona disprețul lui pentru fereală; pe trăsăturile feței concentrarea voinței săpase dăre aspre de energie.

Era mereu în primele linii, căuta să împospăteze energiile prin prezența lui calmă, prin liniștea cu care accepta acel freamăt al pericolelor. Și într'o zi a fost rănit greu și a căzut ca un sublocotenent tânăr în capul plutonului“. (P. Șeicaru, Curentul, 10 August 1942).

Când a luat comanda armatei I cere în ordinul de zi dela ofițeri și soldați: „apărarea cu viața a sf. Pământ al Țării, apărarea vetrei strămoșești, a ogorului și a cinstei numelui de român. Dumnezeu, M. Sa Regele și Țara, vor răsplăti pe viteji, iar numele lor va trăi pe vecii vecilor în istoria Neamului, ca și numele moșilor și strămoșilor, cari cu viața și sângele lor, au scris paginile glorioase din întreaga viață a poporului român“.

Și el însuși s'a supus acestui ordin moral, contribuind cu eroismul său la înfrângerea dușmanului. Nu i-a fost dat să-și vadă însă țara întregită și Banatul desrobit.

Viteaz între viteji, privește de dincolo de mormânt spre Banatul său drag și spre viitorul acestui colț de țară, pe care l-a iubit atât de mult, încât nu l-a uitat nici pe patul de moarte, când a cerut fiului său Cornel, zicându-i: „Cornel, îndreaptă-mă cu fața spre Banat. Tu să le spui că am murit cu ei în gând“.

Și fiul său drag Cornel, astăzi general de Corp de armată și guvernătorul Bucovinei, pășește pe urmele tatălui său pentru realizarea năzuințelor lui sfinte, ca să refacă patrimoniul pentru care a luptat și murit tatăl său. El a dat dovadă că a moștenit deplin înaltele virtuți și calități de ostaș și român ale părintelui său, prin faptele de eroism dovedite pe Doneț, la Harcov, în Crimeea, pe Don, în stepa calmucă, etc., pentru cari fapte a fost distins cu cele mai înalte decorații. El urmează o tradiție, un destin, moștenit dela tatăl său și prin vitejia dovedită cu prisosință, voește să contribuie la victoria finală, pe care o nădăjduim cu credință tare în Dumnezeu și cu încredere nețărmurită în viteza noastră armată.

Iubiții mei fii sufletești,

Ca și atunci, figura Gen. Ioan Drăgălina senină și energică imortalizată în bronz, se ridică simbolică pentru toți fiii Țării și în special pentru noi bănățenii și pentru voi iubiți elevi și camarazi și ne vorbește de datoria sfântă față de Tron, Țară și Conducător, preamărind prin el eroismul Neamului nostru, din care s'a ridicat un erou, în adevărata concepție a cuvântului. Duhul lui să ne înalțe și să ne întărească cugetul și voința în lupta pentru dobândirea reîntregirii Țării în hotarele ei firești, cuprinzând pe Românii de pretutindeni.

De câte ori treceți pe lângă monumentul lui să zăboviți și să păstrați o clipă de reculegere, spre a desprinde din figura lui eroică cât mai nobile îndemnuri pentru viața ridicată la înălțimea jertfei lui, hotărându-Vă la urmarea pildei lui, oricând și oriunde și dacă va trebui să Vă puteți jertfi tot ce aveți mai scump pentru binele și salvarea Țării, ca să refacem ceea ce am pierdut, sub sceptrul tânărului nostru Rege și sub înțeleapta și patriotica conducere a Marelui Conducător.

Generalul Ioan Drăgălina trăește în sufletul neamului și se ridică tot mai sus, ca un simbol al idealului pentru care trebuie să luptăm și să murim cu toții, dacă va fi lipsă.

Țara și Neamul și îndeosebi noi, care trăim în orașul lui de naștere, și avem ca un memento în fața ochilor noștri mărețea lui statue, suntem mândri de acest erou al Țării, iar stimații membrii ai familiei pe lângă mândria de marele lor Părinte, au mângăerea de a vedea, că memoria lui este păstrată în aureola ce i-se cuvine în istoria neamului.

Acesta este înțelesul și îndemnul monumentului eroului gen. Ioan Drăgălina, care va împodobi de aci aci înainte orașul nostru. Mai tare decât bronzul „aere perennius“ este fapta lui eroică care rămâne în veci.

Biserica și Neamul îi aduce prinos de profundă recunoștință pentru fapta de eroism și jertfă, care a contribuit la înfăptuirea întregirii Țării în România-mare. „Luptă bună a luptat, credința a păzit“.

Vecinică să-i fie pomenirea.

Mântuirea noastră stă în puterea bravilor ostași care luptă cu dușmanul din răsărit. Dați pentru ei, pentru familiile lor nevoiașe.

CINCIZECIMEA

Sărbătoarea Pogorîrii Duhului sfânt consacra caracterul prin excelență spiritual al creștinismului.

În sens obiectiv, ea este încoronarea omului răscumpărat din păcat cu prețul „Celui neprețuit“ și pecetea de circulație universală pe care o dă harul.

Creștinul slobod, prin har devine miruit cu aghiasma nestrucăciunii, devine instrument ales pentru împărăția luminii și a binelui, pentru împărăția lui Hristos.

Mântuitorul lumii Iisus, a pregătit moștenirea sa pentru omenirea toată. Răscumpărându-o, El a împlinit doar întâiul act al operei sale dumnezeiești, omeneste grăind El a intrat în plenitudinea drepturilor de Stăpân al moștenirii Sale.

Prin Înălțarea la Cer, dar mai ales prin trimiterea Duhului său sfânt, Iisus Hristos apare în toată majestatea puterii Sale dumnezeiești. Ca un stăpânitor ideal, Împăratul Cerurilor împarte din belșug darurile Sale bogate...

Odinioară în ziua Cincizecimii, graiul limbilor celor multe fu privit ca o minune din cele mai mari. Și era cu adevărat. Stăpânul vieții și al morții Hristos, nu poate oare fi stăpân și al înțelegerii dintre oameni? Totuși darurile cari s'au coborât atunci din visteriile deschise ale Cerului erau mult mai multe.

Curajul care mâna spre orașul ucigătorilor de profeți pe Mezi, Parți și Elamiți și pe aceia din toate orașele și chiar din țările învecinate; *dorința acestora de izbăvire*, primind adecă botezul pe care atâtoră din ei li-l dete atunci Petru pe urma *credinții* lor; și în sfârșit *cunoștința* limbilor străine pe care o avură deodată apostolii și învățăceii Domnului, care îi făcu pe ei și pe alții vestitori ai evangheliei Lui, erau tot atâtea minunate daruri de Sus.

Aceste scântei ale împărăției luminii, coborâte pe pământ aveau să lumineze și aici, și să aprindă și aici focul nostalgiei după cereasca patrie.

Harurile cari au fost aduse pământenilor odată cu venirea la ei a Duhului sfânt și de atunci încoace, au cucerit inimi, au inflăcărat minți și au determinat voințe spre lucruri și fapte proprii cetățenilor unei împărății cerești.

Ca un stălp de foc ce luminează departe în besnă, Pogorîrea Duhului sfânt și prăznuirea amintirii ei luminează și încălzește în nădejde această moștenire, această împărăție ce ni se pare azi văduvită de comoara harurilor divine.

Deopotrivă ne înprospătează icoana aceluia praznic al biruinții, din puterea căruia isvorăsc și pentru noi rezerve de îmbărbătare, ca și sumbrul avertisment al profetului cu care Apostolul biciuia indiferența unora: „Soarele se va schimba în întunec și luna în sânge, mai înainte ca să vie ziua Domnului, cea mare și slăvită“.

În ziua revărsării darurilor din Cer, gândul ne duce cu milenii în urmă la alte cuvinte ale profetului Ioil, ce zice: „Sunați din trâmbiță în Sion, strigați din răspuțeri în muntele cel sfânt al meu, ca să se cutremure toți locuitorii țării! Căci vine ziua Domnului, iată ea este aproape“.

Este ziua prăpădului astăzi, monștrii războiului bat sinistru ceasurile ei de groază. Dar, ca și odinioară cei trei mii, nădăjduim și noi în ajutorul Duhului sfânt, care face să se apropie *ziua Domnului, cea mare și slăvită!*

Pelerinajul dela Sf. schit Piatra Scrisă lângă Armeniș Jud. Severin în 20 Iunie

Este cunoscut faptul că locul de închinare dela Piatra Scrisă de lângă Armeniș, jud. Severin, a devenit schit, primind un ieromonah și și alte două persoane ce trăesc necurmat acolo laudând pe Dumnezeu în numele căruia s'a ridicat acest Sf. Lăcaș.

De acum înainte minunata icoană din Peșteră transformată în capelă, tămâiată în cadrul Sf. slujbe canonice ale Bisericii noastre, potrivit rânduielii Schitului, va străluci cu rază de binecuvântare, nu numai pentru trecătorii drumului de alături, ci pentru tot creștinul ce-și va trimite gândul pios al punerii nădejdiei sale în Dumnezeu, prin mijlocirea acestui schit și a celor ce cu dărnicia sfântă s'au ostenit ctitorindu-l s'au sprijinindu-l cu obolul evlaviei sale pentru sănătatea, mântuirea și iertarea păcatelor lor.

Piosul gând ce stă la temelia acestui schit și-a găsit încununarea străduințelor fericitorilor înaintași și ctitori ai acestui Sf. loc de închinare în grija Prea Sf. Sale Episcopului Veniamin Nistor, care a hotărât să dea vieață peșterii prin stabilirea unui personal aci, făgăduind pecetluirea tuturor realizărilor prin marețul gând, ca și acest Sf. Lăcaș să-și aibe biserica sa, la care să se adape din când în când ca dintr'un izvor de stâncă credința păstoriților Prea Sfinției Sale din frumoasa vale a Armenișului.

Până atunci schitul întră în strălucitul nimb al serbării hramului său, de mai multe ori, ocazie fericită, pentru credincioșii noștri de a pelegina cu evlavie aci, iar pentru Schit, a se înălța în frumoasa statuă de fier a evlaviei.

Acest hram având loc în fiecare an la *Dumineca tuturor Sfinților* (întâia după Rusalii) însuși Prea Sfinția Sa Episcopul Veniamin, în în acest an, vine să binecuvinteze locul și pe credincioșii ce se vor osteni a-l cerceta la această ocazie.

I. În urmăre se face pe această cale chemarea tuturor bunilor creștini din întreaga Eparhie, să nu întârzie a se hotărî să vie la praznicul Schitului sfânt, care-și lărgeste peștera să primească dovada credinței și a evlaviei noastre, spre a mijloci milă dela bunul Dumnezeu pentru grelele vremuri prin care trecem.

II. Tot cu această ocazie, toți membrii Soc. misionare „*Oastea Domnului*“ din eparhie sunt invitați a lua parte la adunarea Oastei Domnului cercul Armeniș spre întărirea activității pe această vale a Armenișului.

III. Programul Pelerinajului:

Pregătiri:

Fiecare parohie va fi înștiințată cu 2 săptămâni înainte prin preoții săi cari primesc știria prezentă. La tel Oastea Domnului va lua cunoștință prin preoții respectivi și prin conducătorii laici ai cercurilor.

Indată ce se hotărăsc cel puțin 10 persoane a lua parte, încredințându-li-se un steag și un conducător ce va pleca în modul obișnuit ca anii trecuți, petrecuți de preot (dacă acesta nu poate lua parte) cel puțin până afară de sat. La fiecare sat întâlnit în cale vor fi așteptați cu sunare de clopote la Sf. biserică de preotul locului, care după o rugăciune scurtă de călătorie își va adauge grupul său la *litia* formată din satul dinainte, și așa până la sosirea la Sf. Schit.

Aici Cucernicii preoți vor fi întâmpinați de preotul delegat al Prea Sfinției Sale, urmând a aștepta toate litiile.

În acest timp se vor face înscrieri la Sf. maslu și la Sf. spovedanie procedându-le aceasta din urmă alfabetic după numele de botez. Vor fi preoți delegați cu săvârșirea Sf. taine a Spovedaniei, iar la Sf. maslu și Sf. slujbe și la Sf. Liturghie de mâne zi preoții participanți trebuind pentru aceasta a-și aduce fiecare crucea, molitfelnicul și liturgierul său personal, precum și ornatele necesare Sf. Liturghii.

În ajun:

Se va săvârși Sf. Slujbă a Vecerniei împreună cu ectenia (priveghiere) la orele: 16 (4

p. m) în cadrul căreia se vor ține meditații cu privire la pregătirea Sf. taine a spovedaniei la sfârșitul vecerniei, iar la sfârșitul Utreniei se vor ține meditații cu privire la Sf. împărtășanie.

Cucernicii preoți sunt rugați a vesti popoului în Sf. biserică cu 2 săptămâni, înainte ca cine dorește Sf. împărtășanie să postească cel puțin 3 zile înainte de pelerinaj.

După terminarea slujbei Sf. Priveghieri, urmează slujbele de evlavie săvârșite individual de către Cucernicii preoți și spovedaniile ce se vor continua până noaptea târziu.

In ziua Hramului 20 Iunie

La orele 6 a. m. se începe slujba sfințirii Apei mici și a Sf. Maslu sau dumnezeasca Ungere, la care s'au înscris în ajun și dealungul nopții cei ce doresc a lua parte și a fi pomeniți la această Sf. Slujbă.

După săvârșirea și a acestei rândueli începe pregătirea Sf. Liturghii și așteptarea Prea Sfinției Sale Episcopului Veniamin Nistor și a suitei Sale, — după care va începe Sf. Liturghie arhieriească, pontificând și cuvântând însuși Prea Sfinția Sa — la care se vor împărtăși cei pregătiți.

După Sf. Liturghie și îndată după recreiare începe adunarea Oastei Domnului care se va ține în aer liber în preajma Sf. Schit cu obișnuitul program duhovnicesc.

Cucernicii preoți și iubiții noștri credincioși sunt rugați a lua parte cu toată dragostea la această sfântă închinare, punând la inimă invitația prezentă, ce se adresează în sensul cuvintelor Sf. Scripturi:

„Altarele Doamne al puterilor, dorește și se sfârșește sufletul meu spre curțile Domnului“.

Adunarea eparhială

a eparhiei ort. rom. a Caransebeșului, perioada XXII, sesiunea III-a convocată la Caransebeș, pe Duminica Samaritanenii, în 23 Maiu 1943.

ȘEDINȚA II.

ținută Duminică în 23 Maiu 1943, orele 5 p. m.

Președinte: P. S. Sa Episcopul **Veniamin Nistor**.
Secretar: **Nicolae Cornean**.

9. Se citește procesul verbal al ședinței prime și se verifică.

Membrul Cornel Milutinovici arată că deși s'a hotărât ca rapoartele să fie tipărite cu trei săptămâni înainte și trimise membrilor, rapoartele s'au tipărit abia în ajunul Adunării eparhiale.

P. S. Episcop Veniamin arată că a fost numai un desiderat al Adunării eparhiale din anul trecut. Impreju-

rările nu ne-au dat posibilitatea ca să tipărim rapoartele mai din timp, dar că pe viitor ne vom sili să le tipărim mai din vreme.

10. Raportorul comisiei bisericești, Arhim. Dr. Laurentiu Busuioc prezintă propunerea acestei Comisii la raportul general al Consiliului eparhial ca secție administrativ-bisericească pe anul 1942.

Ca introducere I. P. C. Sa spune că veacurile de credință creștină ortodoxă au innobilat ființa și sufletul Neamului nostru; trecutul lui este o evanghelie trăită în martiriu. Astăzi în zguduitoria dramă a popoarelor ne găsim pe linia acelorași tradiții de jertfă. Dincolo de grozăviile războiului se organizează astăzi războiul ideologiilor nefaste, cari slăbesc și rătăcesc sufletul unui popor. Biserica noastră și preoții ei se mențin pe bariadele aceleiași credințe în vecinicia Neamului și a biruinții dreptului lui. Astfel ea și în vâltoarea vieții de acum este prezentă la datorie. Prin intensificarea activității pastorale și învierea ei în eparhia noastră, prin conlucrarea societăților religioase, prin îmbogățirea bibliotecilor cu cărți de zidire sufletească, prin organizarea fondului milelor, Biserica se dovedește a fi în prima linie de luptă pe care Neamul întreg o poartă astăzi.

La propunerea Comisiunii:

Raportul fiind tipărit și distribuit, se consideră cetit.

Raportul se ia în general la cunoștință și se alătură la procesul verbal sub litera B

În special:

I. Referitor la viața religioasă-morală a poporului credincios și activitatea pastorală și misionară a preoțimei.

Prof. Tiberiu Mităr constată cu mulțumire din rapoarte că preoții sunt pătrunși de importanța misiunii lor, că țin sus moralul poporului ceea ce se cere de la noi toți.

Prezidiul arată că poporul nostru, mulțumită lui Dumnezeu, are o conștiință luminată. Că Biserica a ținut trează această conștiință, iar preoții, întreținându-și zelul și-au făcut pe deplin datoria.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială ia act cu multă plăcere de sporirea vieții duhovnicești a poporului credincios și de activitatea pastorală și misionară tot mai sporită a preoțimei. De altă parte își exprimă recunoștința sa pentru deosebita atențiune ce s'a dat din partea P. S. Episcopului Veniamin îmbogățirii vieții culturale a preoțimei prin înzestrarea bibliotecilor parohiale cu cărți teologice de valoare, precum și creerii fondului de milă creștină în fiecare parohie, pentru ca astfel Biserica să poată fi prezentă nu numai pe teren religios și bisericesc, ci și pe cel al binelui obștesc.

II. Referitor la societățile religioase.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială apreciază cu laudă intensificarea activității societăților religioase, ca: Soc. Sf. Gheorghe, Oastea Domnului, precum și activitatea cercurilor religioase a Asociației Clerului Andrei Șaguna, a cărei putere de a stimula la muncă pe slujitorii altarului s'a manifestat atât de înălțător în Adunarea preoțimei dela 26 Noemvrie 1942.

III. Referitor la dotațiunea Clerului și nouile sporuri bugetare.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială în ceea ce privește îmbunătățirile aduse salarizării personalului bisericesc și sporurile bugetare acordate eparhiei noastre, în anul 1942, exprimă mulțumiri On. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor și roagă ca să nu lipsească eparhia noastră și pe slujtorii ei de aceeași sollicitudine și pe viitor. Roagă apoi stăruitor înaltul Guvern ca să satisfacă și justa cerere a preoțimei de a fi pusă pe picior de egalitate cu membrii Corpului didactic cu cari au fost asimilați la timpul său încuviințându-se grația 5-a de vechime și a 6-a de merit.

IV. Referitor la mișcarea populației.

Prof. T. Mităr exprimând în procente mișcarea populației noastre arată că natalitatea este la noi deficitară. Că atunci când poporul va fi conștient, situația se va îmbunătăți și la noi. Totul nu este decât o problemă morală.

Prezidiul arată că în ceea ce privește scăderea natalității și plaga concubinajului, concursul statului nu este eficac. Și astăzi se dau dispenze de căsătorii cu o ușurință surprinzătoare. Contribue apoi și lipsa de conștiință a medicilor, și așa slăbește familia care este temelia Neamului. În cercul lor de activitate On. membrii ai Adunării eparhiale să dea concurs la împiedecarea concubinajelor și deci a căsătoriilor între nevrâstnici.

La propunerea Comisiunii:

Ingrijorată de numărul crescând al conviețuirilor nelegiuite și în deosebi de numărul conviețuirilor dintre nevrâstnici, Adunarea eparhială invită din nou Consiliul eparhial ca să intervină din nou și cu toată stăruința la Sf. Sinod și înaltul Guvern pentru aplicarea cu strictețe a dispozițiilor privitoare la obligativitatea căsătoriei religioase. În același timp să se intervină din nou la Ministerul Justiției de a nu mai acorda, din motive de eugenie națională, dispenze de vârstă.

V. Referitor la mănăstiri.

La propunerea Comisiunii:

Pentru terminarea zidirilor dela mănăstirile „St. Ilie” dela Isvor, precum și pentru amenajarea cu cele necesare a celorlalte sf. mănăstiri, să se facă toate eforturile, și întrucât din mijloacele proprii ale eparhiei nu s'ar putea efectua, să se intervină pentru ajutor la Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor și să se apeleze și la dragostea de jertfă a credincioșilor.

VI. Referitor la Academia teologică, după ce ia cuvântul Dl. Lt. Col. Romul Boldea, la propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial ca să intervină la Sf. Sinod pentru modificarea Legii de recrutare privitor la studenții teologi, pentru ca aceștia să nu fie înrolați în rândurile combatanților, ci să fie repartizați la servicii compatibile cu misiunea lor de viitori slujitori ai altarelor.

VII. Referitor la preoții pensionați.

Adunarea eparhială apreciază zelul și munca preoților trecuți la pensie în anul 1942 și le exprimă recunoștință pentru

munca ce au depus-o în ogorul Bisericii lui Hristos.

VIII. Referitor la preoții răposați.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială ia act cu durere de moartea preoților adormiți în Domnul în anul 1942 și-i însoțește pe drumul vecinicii cu creștinescul „Dumnezeu să-i ierte”. (În semn de pietate, membrii Adunării eparhiale închină o clipă de reculegere în memoria celor adormiți).

(Continuare în N-rul viitor)

Ș T I R I

La telegrama dată din sânul Adunării eparhiale, Dl. Mareșal Ion Antonescu a binevoit să trimită P. S. Episcop Veniamin următorul răspuns:

Mulțumesc din inimă Prea Sfinției Voastre și membrilor Adunării eparhiale pentru gândul trimis.

Mareșal Antonescu

Personale. P. S. Sa Episcopul Veniamin a călătorit Duminecă în 6 Iunie la București, în scopul de a aranja unele importante chestiuni eparhiale și s'a înapoiat Vineri în 11 Iunie.

Elevii liceului „Traian Doda”, anume cei din clasa VII care au reprezentat acum câteva săptămâni piesa lui Caragiale „O scrisoare pierdută”, au avut bunul gând de a o reprezenta și în Nădragu. În 4 Iunie, conduși de un grup de profesori, au îndeplinit simultan și o frumoasă misiune culturală și patriotică în această localitate minieră. Cuvântul vestiv l-a rostit pâr. profesor Octavian Tursa, arătând că elevii le oferă nu numai o destătare sufletească, dar descoper publicului dela sate pe marii inspirați ai neamului, scriitorii cari sunt adevărații diriguitori ai destinului unui popor. Șezătoarea dela Nădragu a ținut loc de „șezătoare festivă”, cu care școala urma să se prezinte de încheierea anului.

Tot așa „Gimnaziul de Fete” din localitate, care patronează înzestrarea capelei noastre din Baziaș s'a produs cu o serbare școlară în Ferdinand.

Elevii școlii de aplicație din localitate, încadrând conferința Cercului Cultural s'au prezentat foarte bine Dumineca trecută înaintea publicului din orașul nostru. Subliniem râvna directorului V. Țărcovcu, a d-nei înv. Liza Lința și a dlui înv. N. Constantinescu dela această școală pentru pregătirea micilor propagatori ai culturii și patriotismului românesc.

Cercul preoțesc Curtea a ținut ședință Duminecă, 23 Mai a. c. în Petroasa. În asistența unei mulțimi de credincioși din Petroasa și Crivina de sus sf. Liturghie, oficiată în soborul preoților P. Iana, T. Gherga, P. Socaci, I. Modran, C. Sava, R. Șandru și I. Șerban, a fost ascultată cu mare evlavie. Predica pr. P. Iana, președintele cercului, despre apa vie a credinței creștine, a ridicat simțirea la nivel supra-pământesc. Parastasul pentru cei trei eroi ai micuței

comune a produs impresii de duloşie. Şedinţa publică a avut program bogat, combinat cu cel al Cercului Cultural. A fost inaugurat de pr. P. Iana, care a motivat necesitatea acestor cercuri, de ordin religios dar şi cultural-patriotic. Dr. O. Săveanu, medic de circumscripţie a vorbit despre cauzele şi combaterea morţii infantile, I. Crăciun despre munca de folos obştească şi prestaţia în natură. Preotul C. Sava, de încheiere mulţumeşte tuturor preoţilor conferenţiarilor şi credincioşilor din jur cari au dat prilej acestor credincioşi să aibe o zi atât de frumoasă şi rodnică în sfaturi şi învăţături de folos. Desigur programul a fost bogat şi reuşit datorită elevilor şcolii din Petroasa şi Crivina, precum şi premilitarilor din acel subcentru.

† **Dr. Victor Ancuşa**, asistent universitar, avocat refugiat din Cluj în Sibiu, a căzut eroic ca locotenent de rezervă pe frontul din Cuban în ziua de 22 Mai 1943. Răposatul a fost fratele bun al păr. consilier eparhial R. G. Ancuşa şi elev eminent al liceului din Caransebeş. Prin sârguinţă şi muncă a ajuns să fie apreciat şi ca avocat şi asistent, pe cale de a deveni conferenţiar şi profesor universitar. A căzut fiind rănit mortal cu gândul la soţie şi la copilaşu-i drag, abra de un an şi două luni.

Transmitem mult îndureratei familii adânc simţite condoleanţe, iar pe cel căzut pentru Patrie, Dumnezeu să-l răsplătească, încununându-l cu cununa fericirii de veci!

Au apărut: *Biblioteca F. O. R.-ului, Nr. 27, Prof. Aurel Popa: Orizonturi noi.* În cele 71 de pagini, pe lângă o prezentare ce-i face d. prof. univ. I. Mateiu, preşedintele F. O. R.-ului, cartea cuprinde un mănunchi de „gânduri frumoase şi îndemnuri arzătoare”, cum potrivit scrie prezentatorul. „Orizonturi noi”, „Front şi amvon”. „Preoţii şi acţiunea ajutorului de iarnă”, „Cuvântul unui ministru către preoţi, dascăli şi tineret”, „O reformă istorică: desfiinţarea sectelor”. Politica bisericească a mareşalului Ion Antonescu, „Profesorimea din vechiul regat ca factor de promovare a schimburilor cu Transilvania” şi înfăţişat „Lista profesorilor din Ţara-Mamă, care au activat în Transilvania din 1919, punând baze solide şcolii româneşti”, unele apărute în reviste şi ziare, oglindesc înalta concepţie, în bună parte pornită la drum de realizare, pe care actualul Secretar General al Cultelor o are şi o nutreşte, pentru Biserica Neamului său.

În condiţii tehnice ireproşabile, exemplarul costă 40 Lei.

Gh. Lică Olt: „*Note bibliografice despre poetul Lucian Costin*”. O broşură ce cuprinde date despre viaţa şi lucrările acestui poet şi folclorist român.

O tristă ceremonie a avut loc în ziua de 1 Iunie a. c. în Vasiova, din prilejul înmormântării fiicei preotului nostru Cornel Jurca din Oraviţa-română, Veturia, căsătorită Mânzat, în etate de abia 29 ani. Din tristul prilej al acestei pierderi, nemângăiaţii părinţi au depus pentru fondul de ajutorarea săracilor al Eparhiei suma de 2000 lei, ca răscumpărare a coroanei de flori.

Bunul Dumnezeu să facă pe răposata părtaşă de fericirea Sa cerească, iar celor ce plâng să le dea mângăere.

Retribuţiile dela Stat ale personalului din Eparhia noastră pe luna Mai a fost ridicat şi se lichidează la Casierie în orele de oficiu.

Comunicat. Se aduce la cunoştinţă preoţilor asiguraţi la Soc. „Prima Ardeleană” că în conformitate cu dispoziţiunile Decretului-Lege referitor la asigurările pe viaţă pe timpul cât durează războiul, că pe lângă prima lunară scadentă pe luna Mai a. c. li-s'a reţinut şi prima de război pe anul 1942, care se plăteşte odată şi pentru totdeauna.

o **Nouă încercare de debarcare engleză în Europa.** La mijlocul săptămânii trecute un batalion de soldaţi britanici au încercat să debarce în insula Lampedusa a Italiei. Insula, care e situată la 220 km. sud de Sicilia are o garnizoană care a oprit în parte debarcarea, nimicind pe ceilalţi soldaţi cari reuşiseră să ajungă la ţarm.

† **Agnes Popa** văduva preotului Nicolae Popa din Foeni, mamă a trei soţii de preot a trecut la cele vecinice în vârsta frumoasă de 79 ani, după o văduvie de 6 ani.

Dumnezeu să o odihnească în pace!

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 3744 C. 1943

Circulară

Către P. C. Protopopi şi Cucernicii preoţi din eparhia Caransebeşului.

În 22 Iunie se împlinesc doi ani de când Armata noastră, la porunca Mareşalului Conducător a pornit la războiu sfânt de desrobire şi de luptă pentru reîntoarcerea credinţei creştine într'o lume răvăşită de ideile bolşevice.

Armata română a dat dovadă în cursul acestor doi ani de o vitejie fără seamăn, ridicând prestigiul ţării şi mândria numelui de român.

Hotărît, ca ea să lupte vitejeşte şi biruitoare, s'a bucurat de asistenţa celor de acasă, cari prin sârguinţă şi râvnă patriotică au uşurat uriaşa sarcină a războiului.

Pentru a întezi conştiinţele în privinţa datoritiilor noastre şi de acum înainte, Consiliul de Patronaj face o nouă colecţie pentru Ajutorul de iarnă în vederea *ajutorării urmaşilor eroilor căzuţi*, şi, în acest scop cere şi concursul nostru de solidarizare şi înţelegere pentru ceace mai avem de făcut.

Deci, în urma circularei telegrafice a I. P. S. Patriarh Nr. 1016 din 10 Iunie a. c. îndemnăm pe P. C. Protopopi şi Cuc. Preoţi să ţină, Duminecă sau Luni în 13 şi 14, sau Duminecă în 20 Iunie a. c. predici în cari să îndemne pe credincioşi să contribuie cu obolul lor la alinarea atâtor dureri şi suferinţe câte a lăsat războiul.

Sprîjinind opera patriotică și creștinească a Consiliului de Patronaj, ușurează și sarcina grea a conducătorilor noștri, dar împlinesc și porunca cea mare a milei creștine față de cei lipsiți.

Avem nădejdea și nu ne îndoim că întocmai ca și până acum cei cari au dat țării pe fiii lor, nu vor pregeta să dea și din avutul lor un prisos, știind că săvârșesc și un act patriotic și creștinesc, iar cei ce-și expun viața vor primi dovada înțelegerii celor de acasă și vor lupta fără grijă de soarta *copiilor lor*, dându-ne și biruința dorită.

Caransebeș, în 11 Iunie 1943

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier referent:
Nicolae Cornean

Nr. 3789 B. 1943.

NOTĂ OFICIALĂ

Se aduce la cunoștința absolvenților și licențiaților în teologie, că *examenul de calificarea preoțescă* sesiunea ordinară de vară se fixează pe ziua de **25 Iunie a. c.** și zilele următoare.

Cei ce doresc să se prezinte la acest examen, vor avea să-și înainteze cererile ajustate cu următoarele documente:

1. Extras de botez.
2. Certificatul de școala secundară ce au terminat.
3. Absolutorul despre ascultarea și terminarea studiilor teologice sau diploma de licență în teologie.
4. Certificat dela Oficiul parohial, vizat și de către Oficiul protopopesc, despre modul cum a folosit timpul dela absolvirea studiilor teologice și până la prezentarea la examen.
5. Chitanța dela casieria Consiliului eparhial că au achitat taxa de examen.

Caransebeș, la 11 Iunie 1943.

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier referent:
Prot. Romul G. Ancușă

Nr. 3152 B. 1943.

CONCURS

Fiind vacant postul de **administrator la Internatul diecezan** dela Academia teologică se publică concurs pentru ocuparea lui, cu termen de *15 zile* dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Cererile de concurs se vor înainta Consiliului eparhial, fiind însoțite de documentele de studii și de serviciu. Preferiți sunt preoții văduvi.

Beneficii: Locuință, întreținere, luminat și încălzit și salariul dela Stat ce i-se încuviințează prin bugetul Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, care de prezent este de 3500 brutto lunar și 1400 Lei, adaus de scumpete.

Caransebeș la 2 Iunie 1943.

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier referent:
Prot. Romul G. Ancușă

Redactor responsabil NICOLAE CORNEAN consilier eparhial

CONCURS

Se publică concurs, cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru îndeplinirea prin numire din partea Consiliului eparhial a următoarelor parohii:

1. **Drinova**, protopopiatul Făgetului. Beneficii: Sesiunea parohială în extensiune de 32 jug. Ștola uzitată. Birul parohial uzitat. Locuință în casa parohială.

2. **Fărășești**, protopopiatul Făgetului. Beneficii: Sesiunea parohială în extensiune de 32 jug. Ștola uzitată. Birul parohial uzitat. Locuință în casa parohială.

3. **Jupânești**, protopopiatul Făgetului. Beneficii: Sesiunea parohială în extensiune de 32 jug. Ștola uzitată. Birul parohial uzitat. Casă parohială nu este.

4. **Tomesti**, protopopiatul Făgetului. Beneficii: Sesiunea parohială în extensiune de 32 jug. Ștola uzitată. Birul parohial uzitat. Casă parohială nu este.

5. **Șușca**, protopopiatul Bisericii-albe. Beneficii: Sesiunea parohială în extensiune de 17 jug. 200 st. □. Ștola uzitată. Birul parohial uzitat. Locuință în casa parohială.

6. **Socol**, protopopiatul Bisericii-albe. Beneficii: Sesiunea parohială în extensiune de 22 jug. Ștola uzitată. Birul parohial uzitat. Casă parohială nu este.

7. **Plavișevița**, protopopiatul Mehădiei. Sesiunea parohială. Ștola uzitată. Birul parohial uzitat. Locuință în casa parohială.

Preotul numit este obligat a-și îndeplini toate datorițele pastorale și preoțesti și a suporta toate impozitele după beneficiile pe care le are.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi își vor înainta cererile de concurs, provăzute cu toate documentele cuvenite, prin oficiul protopopesc respectiv, Consiliului eparhial.

Caransebeș, la 24 Mai 1943.

1—3

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier referent:
Prot. Romul G. Ancușă

Provocare.

„Mehădia“ cassă de păstrare s. p. a. din Mehădia în lichidare, invită pe toți creditorii (deponenții) societății ca în termenul dela a treia al acestei publicări să-și valorifice creanțele ce le-au contra societății, pentru că în caz contrar sumele datorate se vor depune în numerar la Tribunal și nici o reclamație sau rebonificare nu se va lua în considerare.

Mehădia, la 12 Mai 1943.

3—3

Gr. Popescu, lichidator.

EUGEN SPANG

—AURITOR DIPLOMAT DE BISERICI—

TIMIȘOARA III. Str. Odobescu Nr. 63.

Primește aurirea de orice ornamente bisericesti cum și vopsirea și marmorarea cu preț moderat. 6—12

Tiparul Tipografiei Diecezane Caransebeș